

Konferencja Międzyparlamentarna ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony

15–17 lutego, Sofia

Oświadczenie przewodniczących delegacji

Konferencja Międzyparlamentarna,

UE jako aktor globalny

1. Uważa, że UE powinna przyjmować na siebie większą odpowiedzialność na płaszczyźnie międzynarodowej, aby skutecznie stawić czoło stojącym przed nią globalnym wyzwaniom i zagrożeniom; podkreśla, że Unia powinna być skutecznym, wiarygodnym i opartym na wartościach podmiotem polityki międzynarodowej, zdolnym do sprawnego działania i do prowadzenia skutecznego dialogu z innymi jej uczestnikami; przypomina, że Unia powinna mówić jednym głosem, działać wspólnie i skupiać swoje zasoby na strategicznych priorytetach.
2. Zachęca szefów państw i rządów państw członkowskich UE do kontynuowania pracy w ramach Rady Europejskiej nad realizacją celów określonych w deklaracji rzymskiej z dnia 25 marca 2017 r.; wzywa instytucje europejskie do wspólnego działania na wszystkich poziomach w reakcji na oczekiwania obywateli Unii, aby zbudować „Europę bezpieczną i pewną, Europę dostatnią i rozwijającą się w sposób zrównoważony, Europę socjalną oraz Europę o silniejszej pozycji na arenie światowej”.

Wdrożenie globalnej strategii UE

3. Potwierdza znaczenie propagowania poprzez globalną strategię UE wspólnych interesów obywateli UE, a także wartości i zasad UE oraz podkreśla, że skuteczne wprowadzenie w życie tej strategii wymaga zdecydowanego zaangażowania i wsparcia ze strony państw członkowskich i instytucji UE; wzywa do działań zmierzających do wzmocnienia głosu UE na forum ONZ, biorąc pod uwagę zaangażowanie Unii na rzecz światowego porządku opartego na prawie międzynarodowym; popiera postęp osiągnięty w zakresie wytycznych globalnej strategii UE z czerwca 2016 r. i skupianie się na tworzeniu ambitnej oraz otwartej na wszystkich zainteresowanych stałej współpracy strukturalnej (PESCO) poprzez realizację konkretnych projektów i modułów;

4. Potwierdza rolę UE w zapewnianiu bezpieczeństwa i obrony Europy oraz rolę NATO jako gwaranta wspólnej obrony członków Sojuszu, z uwzględnieniem faktu, że nie wszyscy członkowie UE są członkami NATO; popiera starania obu tych organizacji, aby wzmacniać i uzupełniać się nawzajem, bowiem obie organizacje posiadają wyjątkowy zestaw narzędzi koniecznych do neutralizacji wielowymiarowych zagrożeń, takich jak zagrożenia hybrydowe i niestabilność w sąsiedztwie. Podkreśla potrzebę rozwinięcia zdolności cywilnych i wojskowych UE z korzyścią dla obu organizacji.
5. Zauważa, że stabilność i bezpieczeństwo naszych sąsiadów zwiększają bezpieczeństwo całej UE, a skuteczne działanie w sąsiedztwie ma kluczowe znaczenie dla naszej globalnej aktywności. W związku z tym, wzmacnianie odporności sąsiadów Unii powinno pozostać priorytetem.

Przyspieszenie reform w perspektywie akcesji państw Bałkanów Zachodnich do UE

6. Potwierdza potrzebę traktowania Bałkanów Zachodnich jako priorytetu strategicznego i z zadowoleniem przyjmuje Strategię Rozszerzenia UE na rok 2018. Wzywa szefów państw i rządów do potwierdzenia, podczas szczytu w Sofii 17 maja 2018 r., perspektywy członkostwa w UE państw Bałkanów Zachodnich. Uważa, że demokracja, dobrobyt i stabilność są priorytetami dla rozwoju regionu; wzywa państwa Bałkanów Zachodnich do wzmożenia wysiłków na rzecz poprawy sytuacji społeczno-ekonomicznej i politycznej tego regionu; uważa, że postęp w zakresie praw społecznych i ekonomicznych przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa.
7. Wyraża przekonanie, że integracja europejska, współpraca regionalna, pojednanie i rozwiązanie sporów dwustronnych są najlepszymi środkami przewyższania obecnych zagrożeń dla regionu, wynikających z animozji politycznych i historycznych. Zwraca uwagę na istniejące zagrożenia dla stabilności regionu, wynikające z zewnętrznych ingerencji i wpływów, a także z radykalnego nacjonalizmu i ksenofobii. Wzywa państwa regionu do dostosowania ich stanowisk do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE (WPZiB).
8. Podkreśla potrzebę dalszego pełnego zaangażowania w regionie na rzecz poszanowania praworządności, wspierania skutecznych organizacji politycznych i obywatelskich w tych społeczeństwach, wolnych mediów, a także dobrego zarządzania, niezależnego sądownictwa, wolności słowa, praw mniejszości, zwalczania korupcji i zorganizowanej przestępczości.

9. Podkreśla, że poprawa bezpieczeństwa, budowanie zdolności i wzmacnianie odporności na Bałkanach Zachodnich i w innych państwach partnerskich musi stanowić zasadniczy element WPZiB, w tym wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz obszar wzmocnionej współpracy UE–NATO. Uznaje, że europejskie aspiracje każdego z państw regionu mogą być realizowane wyłącznie w zależności od postępów i osiągnięć każdego z nich.
10. Zwraca uwagę na duże znaczenie strategicznej komunikacji wspierającej dialog i zrozumienie między UE a państwami Bałkanów Zachodnich, przeciwdziałającej dezinformacji i wzmacniającej stabilność.
11. Z zadowoleniem przyjmuje niezaprzeczalne postępy **Czarnogóry** w procesie negocjacyjnym, potwierdzone przez wszystkie wskaźniki polityczne i ekonomiczne, podkreślając jednocześnie, że Czarnogóra, z jej członkostwem w NATO i porozumieniem w sprawie granic podpisanym z Bośnią i Hercegowiną w 2015 r., stanowi czynnik stabilności w regionie. Z zadowoleniem przyjmuje otwarcie 2 i 3 rozdziału negocjacyjnego. Oczekuje, że do końca bieżącego okresu trzech prezydencji, estońskiej, bułgarskiej i austriackiej, zostanie zakończony proces otwierania pozostałych rozdziałów. Zachęca do wzmocnienia krajowych wysiłków na rzecz konsolidacji demokracji, praworządności i wolności mediów; zachęca do bardziej zdecydowanego zwalczania korupcji i zorganizowanej przestępczości. Wzywa do rozpoczęcia procesu omawiania wskaźników, od których zależy zamknięcie rozdziałów 23 i 24. Pochwala stałe pełne dostosowywanie polityki Czarnogóry do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE. Podkreśla, że proces rozszerzenia opiera się na ocenie indywidualnych postępów każdej z negocjujących stron; wzywa Czarnogórę do wdrożenia koniecznych reform przed 2025 rokiem.
12. Z zadowoleniem przyjmuje postępy **Serbii** w negocjacjach akcesyjnych i oczekuje stałych postępów w zakresie pozostałych rozdziałów. Zachęca do dalszych reform w dziedzinach kluczowych z punktu widzenia procesu integracji. Wzywa do wzmocnienia wysiłków w zakresie zwalczania korupcji, wzmocnienia niezależności sądownictwa i wolności mediów. Wzywa do zakończenia procesu reform do 2025 roku. Z zadowoleniem przyjmuje debatę wewnętrzną i wzywa do dalszego wzmocnienia dialogu z Prisztiną, uznając go za czynnik sprzyjający poprawie relacji i wzrostowi stabilności w całym regionie. Oczekuje bliższej współpracy i pełniejszego porozumienia z UE w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa i w procesie akcesji Serbii do UE. Potwierdza, że współpraca z sąsiednimi państwami w rozwiązywaniu kryzysu migracyjnego przyniosła

wyniki i powinna być kontynuowana. Zachęca do większej integracji mniejszości i wspólnot etnicznych na polu kultury i edukacji, co jest ważne dla spójności społecznej opartej na wspólnych wartościach Unii.

13. Z zadowoleniem przyjmuje postępy **Albanii** w zakresie pięciu priorytetów, niezbędne do rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych z UE. Popiera podjętą przez to państwo reformę sądownictwa, w tym proces weryfikacji, i oczekuje, że zostanie ona doprowadzona do końca, jest bowiem kluczowym elementem umożliwiającym zwalczanie korupcji i przestępczości zorganizowanej. W tym kontekście, z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie planu działań w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej. Odnotowuje przyjętą ostatnio ustawę o ochronie mniejszości narodowych i zachęca Albanie do szybkiego przygotowania koniecznej legislacji i aktów wykonawczych, które umożliwią praktyczną realizację praw mniejszości, w tym prawa do samoidentyfikacji. Pochwala stałe, pełne dostosowywanie polityki Albanii do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE. Popiera rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z chwilą wypełnienia zobowiązań; wzywa do inkluzywnego dialogu politycznego i współpracy partii politycznych w sprawach dotyczących procesu integracji.
14. Z zadowoleniem przyjmuje konstruktywne stanowisko **Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii** w kwestii poprawy jej relacji z sąsiadami oraz poszukiwania obustronnie akceptowalnych rozwiązań długotrwałych kwestii spornych. Zachęca do współpracy z sąsiadami w rozwiązywaniu kryzysu migracyjnego i innych problemów regionu. Wzywa do ścisłej współpracy regionalnej i potwierdza, że łączalność infrastrukturalna z sąsiednimi krajami ma poparcie Unii Europejskiej. Wzywa do dialogu obejmującego wszystkie siły polityczne i integracji społecznej wspólnot etnicznych we wszystkich sferach życia publicznego oraz do zmniejszenia poziomu bezrobocia młodzieży, co w dużym stopniu przyczyni się do sukcesu podjętych reform.
15. Zachęca **Bośnię i Hercegowinę** do dalszego wdrażania reform związanych z integracją z Unią Europejską i wzywa BiH do kontynuowania Programu Reform. Dalsze wzmocnienie instytucji na wszystkich poziomach, we współpracy z Unią Europejską, musi pozostać priorytetem. Zaznacza, że pomyślny rozwój państwa zależy od zagwarantowania praworządności poprzez stosowanie zasad konstytucyjnych i wyroków Sądu Konstytucyjnego, wzmocnienia administracji publicznej na każdym poziomie oraz przeprowadzenia długoterminowych reform niezależnych od krótkoterminowych wewnętrznych cykli politycznych i wyborczych; wzywa do wzmocnienia współpracy parlamentarnej z Unią Europejską oraz do przyjęcia regulaminu Komisji Parlamentarnej

UE-Bośnia i Hercegowina ds. Stabilizacji i Stowarzyszenia; wzywa do przestrzegania praworządności i respektowania decyzji Sądu Konstytucyjnego, wzywa wszystkie zainteresowane strony do pilnego wprowadzenia koniecznych zmian ordynacji wyborczej odpowiednio wcześniej przed kolejnymi wyborami.

16. Potwierdza, że wejście w życie Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu oraz programu jego wdrożenia stwarzają dla **Kosowa** okazję do realizacji we współpracy z UE udanych reform, pod warunkiem, że będą one realizowane w pełnej zgodności z prawem międzynarodowym. Oczekuje, że nowy rząd wykorzysta stwarzane przez tę współpracę możliwości do osiągnięcia trwałych postępów w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, bezrobocia, w poprawie skuteczności instytucji i funkcjonowania administracji publicznej, a także w ochronie wolności obywatelskich na wszystkich poziomach. Wzywa władze Kosowa do pilnego zajęcia się kwestiami praworządności i wymiaru sprawiedliwości. Wzywa miejscowe Zgromadzenie do ratyfikacji porozumienia o demarkacji granicy z Czarnogórą, a także do dalszych starań w celu poprawy wyników w zakresie osądzania przypadków przestępczości zorganizowanej i korupcji, tak aby osiągnąć postępy w sprawie liberalizacji przepisów wizowych UE. Z zadowoleniem przyjmuje wdrożenie porozumienia dotyczącego wymiaru sprawiedliwości i wzywa do zaangażowania w dialog z Belgradem oraz do wdrażania zawartych porozumień; podkreśla znaczenie niezakłóconej pracy wyspecjalizowanych izb w sądownictwie Kosowa dla udanej integracji kraju ze strukturami międzynarodowymi i euroatlantyckimi.

Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony

17. Potwierdza, że UE dysponuje wszelkimi środkami, by być wpływowym podmiotem polityki międzynarodowej, zdolnym do budowania stabilności w sąsiedztwie i na świecie, oraz kształtowania międzynarodowego porządku opartego na prawie. W tym kontekście, wzywa do jeszcze głębszej współpracy i koordynacji między instytucjami UE i państwami członkowskimi. Podkreśla potrzebę wzmocnienia współpracy z innymi mocarstwami globalnymi i regionalnymi w zakresie globalnych zagrożeń i wyzwań.
18. Pochwala postępy we wdrażaniu Globalnej Strategii UE w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, osiągnięte w roku 2017, i zachęca państwa członkowskie do dalszych działań w tym zakresie. Przyjmuje z zadowoleniem uruchomienie stałej współpracy strukturalnej (PESCO) i wzywa państwa członkowskie do wdrażania tego projektu, w możliwie najbardziej ambitny sposób.

19. Wzywa państwa członkowskie do wykorzystywania pełnego potencjału Traktatu z Lizbony w zakresie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) jako kroku w kierunku unii politycznej poprzez stopniowe określanie wspólnej polityki obronnej, oraz z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście Plan wdrażania działań z zakresu bezpieczeństwa i obrony.
20. Popiera dalsze wysiłki na rzecz wzmocnienia europejskich zdolności obronnych poprzez inwestycje w obronę, wzmocnioną współpracę i zrównoważony rozwój europejskiego przemysłu obronnego w całej UE w celu wypracowania skuteczniejszego reagowania na kryzysy i zagrożenia wojskowe; podkreśla istotną rolę, jaką w tym procesie odgrywają Europejski Fundusz Obronny, działania przygotowawcze w zakresie europejskich badań naukowych dotyczących obronności i europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego, stwarzając zachęty do zintensyfikowania europejskiej współpracy w zakresie produkcji uzbrojenia, zachęcając do transgranicznego udziału małych i średnich przedsiębiorstw poprzez mobilizowanie inwestycji w łańcuchy dostaw, pilnie dostarczając potrzebnych zdolności i konsolidując europejski sektor przemysłu i technologii obronnych.
21. Uważa, że potrzebne jest ambitniejsze podejście do partnerstwa UE–NATO, przy poszanowaniu autonomii decyzyjnej każdej organizacji. W tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje nowe propozycje współpracy UE–NATO w dziedzinach takich jak zagrożenia hybrydowe, zwalczanie terroryzmu, cyberbezpieczeństwo, transgraniczna mobilność wojskowa w Europie i kwestie bezpieczeństwa morskiego. Należy nadal pobudzać współpracę pomiędzy obiema organizacjami w dziedzinach takich jak współpraca operacyjna, ćwiczenia, cyberbezpieczeństwo, komunikacja strategiczna, przemysł zbrojeniowy i badania naukowe, rozwijanie zdolności oraz wzmacnianie odporności krajów partnerskich.
22. Popiera wysiłki zmierzające do przyjęcia większej odpowiedzialności za ochronę Europy i reagowanie na zewnętrzne kryzysy, przy jednoczesnym pogłębianiu współpracy z NATO; podkreśla potrzebę wzmocnienia wewnętrznej odporności UE, zapewniającej rzeczywiste postępy w przeciwdziałaniu zagrożeniom hybrydowym, w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, ochrony infrastruktury krytycznej, komunikacji strategicznej i zwalczania terroryzmu.
23. Zachęca do dokonania przeglądu podejścia UE do cywilnych misji WPBiO, aby zapewnić ich właściwe planowanie, wdrożenie i wsparcie; jest zdania, że w następstwie niedawnego długofalowego przeglądu Europejska Agencja Obrony (EDA) powinna zostać wyposażona w niezbędne środki finansowe i zasoby ludzkie; podkreśla, że grupy bojowe UE mogą

stanowić przydatne narzędzie realizacji WPBiO i że powinno się w pełni wykorzystywać ich potencjał reagowania; zachęca państwa członkowskie do zapewnienia skutecznego finansowania w tym zakresie; zachęca państwa członkowskie do rozważenia możliwości udoskonalenia zaawansowanego planowania w ramach WPBiO poprzez utworzenie europejskiej Komórki Operacji Cywilno-Wojskowych, która składałaby się z niedawno utworzonej Komórki Planowania i Prowadzenia Operacji Wojskowych (MPCC) i istniejącej Komórki Planowania i Prowadzenia Operacji Cywilnych (CPCC), co przekładałoby się na spójne planowanie i prowadzenie operacji wojskowych i misji cywilnych.

Region Morza Czarnego

24. Zauważa, że zmienione środowisko bezpieczeństwa w regionie Morza Czarnego stanowi dla UE poważne wyzwanie i nadal wywiera znaczący wpływ na bezpieczeństwo i stabilność w całej strefie euroatlantyckiej. Uważa, że UE musi pozostawać siłą napędową do kontynuowania reform w krajach sąsiednich, zmierzających, w oparciu o wartości euroatlantyckie, do demokratyzacji, włączenia i wzrostu gospodarczego. Popiera wyniki 5 Szczytu Partnerstwa Wschodniego, zawarte w harmonogramie współpracy na najbliższą przyszłość: „20 celów na rok 2020”, mające na celu budowę demokratycznego, stabilnego, dostatniego i zrównoważonego regionu; zachęca do wdrażania zobowiązań sektorowych zawartych w tym dokumencie, szczególnie w zakresie łączalności, spraw młodzieży i odporności.
25. Wspiera współpracę UE–NATO w zakresie zarządzania przepływami migracyjnymi w regionie Morza Egejskiego oraz w regionie środkowosródziemnomorskim jako działanie sprzyjające stosowaniu prawa międzynarodowego i ochronie migrantów. Należy podjąć odpowiednie działania, aby zapobiec presji migracyjnej w regionie Morza Czarnego, a także wdrożyć projekty rozwojowe w państwach pochodzenia migrantów, zorientowane na usunięcie przyczyn masowych migracji. Państwa, do których trafiają migranci i uchodźcy powinny nadal otrzymywać odpowiednią pomoc finansową, a podejmowane działania powinny być zgodne z decyzjami UE. Należy podjąć dodatkowe środki w celu współzarządzania polityką migracyjną i jej współfinansowania na granicach europejskich.
26. Wzywa instytucje europejskie, aby lepiej wyeksponowały znaczenie regionu Morza Czarnego, w tym m.in. poprzez poprawę łączalności z regionem Dunaju oraz wykorzystanie potencjału innych strategii makroregionalnych UE.

Partnerstwo Wschodnie

27. Zwraca szczególną uwagę na wspólne zobowiązania UE na rzecz jedności, suwerenności i integralności terytorialnej krajów Partnerstwa Wschodniego, pokojowego rozwiązywanie wszelkich sporów i stosowania prawa międzynarodowego, norm demokratycznych i poszanowania praw człowieka, praworządności oraz dobrego i przejrzystego rządzenia.
28. Podkreśla potrzebę skupienia się w większym stopniu na planach reform w tych krajach w drodze stosowania zasady „więcej za więcej”, realizacji „20 celów na 2020 r.”, tworzenia środków zachęty i warunkowości, usprawnienia pomocy międzynarodowej, pobudzania wzrostu i inwestycji.
29. Podkreśla, że Rosja pozostaje czynnikiem wywierającym kluczowy wpływ na bezpieczeństwo i stabilność w całej Europie oraz poza nią; potępia łamanie przez Rosję prawa międzynarodowego i prowadzoną przez nią wojnę hybrydową oraz wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą i Radę do odgrywania aktywniejszej i skuteczniejszej roli w rozwiązywaniu przedłużających się i zamrożonych konfliktów; podkreśla znaczenie równowagi i integralności pięciu zasad uzgodnionych w marcu 2016 r. przez Radę do Spraw Zagranicznych w odniesieniu do stosunków UE z Rosją. Wytyczne te zawierają jako warunek wstępny wszelkich istotnych zmian w relacjach UE–Rosja skuteczne wprowadzenie w życie porozumień mińskich, a ponadto pełnią rolę wiarygodnego środka powstrzymującego, między innymi przed prowadzeniem wojny hybrydowej. Ponownie wyraża poparcie dla wprowadzenia przez UE środków ograniczających wobec osób fizycznych i podmiotów w Rosji w odpowiedzi na nielegalną aneksję Półwyspu Krymskiego i wojskową agresję na wschodniej Ukrainie oraz podkreśla, że środki te pozostaną w mocy do czasu, aż Rosja zacznie ponownie stosować zasady prawa międzynarodowego. Wzywa do zwracania szczególnej uwagi na status praw człowieka, demokracji i praworządności w Rosji, a także do zwiększenia wsparcia dla społeczeństwa obywatelskiego Rosji, które jest stale poddawane presji i narażone na groźby.

Południowe sąsiedztwo

30. Zwraca uwagę na konieczność promowania pokojowego i zamożnego regionu Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej jako warunku stabilności Unii Europejskiej; wzywa UE do wnoszenia zdecydowanego wkładu w rozwiązywanie konfliktów, promowanie rozwoju oraz praw człowieka w krajach położonych na południowych i wschodnich wybrzeżach Morza Śródziemnego, w przeciwstawianiu się zagrożeniu terroryzmu, w reagowanie na

wyzwania demograficzne oraz związane z migracją i zmianą klimatu, wreszcie w wykorzystanie możliwości w postaci wspólnego dobrobytu.

31. Potwierdza, że bezpieczny region Morza Śródziemnego stanowi konieczny warunek wstępny dla bezpiecznej Europy; popiera wysiłki Organizacji Narodów Zjednoczonych na rzecz stabilizacji w Libii; wzywa wszystkie strony do zdecydowanych działań na rzecz zjednoczonego kraju, w którym wszystkie jego elementy składowe będą sprawiedliwie reprezentowane, oraz wzywa do szerszego zaangażowania Unii Europejskiej w tej kwestii; z zadowoleniem przyjmuje osiągnięcia Tunezji w zakresie demokratycznego rozwoju i wzywa do stałego zwiększania pomocy ze strony Unii Europejskiej, aby umożliwić temu krajowi dalsze podążanie tą drogą.
32. Odnotowuje stanowisko Unii Europejskiej w sprawie regionu Cypru i jego wyłącznej strefy ekonomicznej. Wzywa do przestrzegania prawa międzynarodowego i traktatów międzynarodowych, wspólnotowego dorobku prawnego, zasad stanowiących fundamenty Unii Europejskiej oraz zasad dobrego sąsiedztwa.